ECLI:LV:AT:2022:0106.A420291319.11.L
Lieta Nr. A420291319, SKA-530/2022
Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS
Rīgā 2022.gada 6.janvārī

[1] Pieteicēja /pers. A/ ir iesniegusi kasācijas sūdzību, kurai pievienojusies līdzpieteicēja /pers. B/, par Administratīvās apgabaltiesas 2021.gada 13.oktobra spriedumu, ar kuru noraidīts /pers. A/, /pers. B/ un /pers. C/ pieteikums par Rīgas domes Personu dzīvesvietas reģistrācijas komisijas 2019.gada 23.oktobra lēmuma (sēdes protokols Nr. 20) atzīšanu par prettiesisku. Ar minēto lēmumu anulētas ziņas par /pers. A/, /pers. C/ un /pers. B/, kā arī /pers. A/ nepilngadīgo bērnu deklarēto dzīvesvietu /adrese/, Rīgā.

Apgabaltiesa konstatēja, ka lēmums ir tiesisks, jo tā izdošanas brīdī nepastāvēja tiesisks pamats minēto personu dzīvesvietas deklarēšanai konkrētajā adresē.

[2] Izvērtējot kasācijas sūdzības argumentus kopsakarā ar pārsūdzēto spriedumu, senatoru kolēģija atzīst, ka tajā norādītie argumenti nerada šaubas par sprieduma tiesiskumu un izskatāmajai lietai nav nozīmes judikatūras veidošanā.

[3] Kasācijas sūdzībā norādīts, ka tiesa nav izskaidrojusi, kāpēc dokumentācija, ko pirmās instances tiesa pieprasīja pieteicējām iesniegt, nav novērtēta. Vienlaikus tiek argumentēts, ka tiesa rīkojusies nekonsekventi, vispirms pieprasot pieteicējām iesniegt dokumentus, kas apliecina dzīvokļa lietošanu, bet pēc tam atzīstot, ka šiem dokumentiem nav nozīmes.

Senatoru kolēģija konstatē, ka pieteicējas minētie pierādījumi spriedumā ir novērtēti, jo arī izvērstā pamatojumā balstīts tiesas secinājums, ka pierādījumiem nav nozīmes, ir pierādījumu novērtējums (sal. *Senāta 2019.gada 22.novembra sprieduma lietā Nr. SKA-45/2019 (ECLI:LV:AT:2019:1122.A420643611.2.S) 6.punkts*).

Arī iebildums par tiesas nekonsekventu rīcību nav pamatots. Tiesai ir tiesības pieprasīt pierādījumus, kuriem var būt nozīme lietā, lai pilnvērtīgi noskaidrotu visus lietas apstākļus, tomēr tas, ka pierādījumi ir pieprasīti, uzreiz negarantē, ka tiem būs pierādījumu nozīme, jo tas ir atkarīgs no pierādījumu satura, kas tiesai vēl jānovērtē.

[4] Pieteicēja argumentē, ka izskatāmajā lietā pastāv šaubas par tiesisko pamatu līdzpieteicējām dzīvot strīdus īpašumā, jo Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā ir ierosināta civillieta Nr. C30356720, pamatojoties uz /pers. A/ prasību pret Rīgas domi par īres tiesisko attiecību atzīšanu (īres līguma noslēgšanu), kur kā trešā persona pieaicināta /pers. B/.

Senatoru kolēģija konstatē, ka šis arguments ir pārbaudīts gan rajona tiesas, gan arī apgabaltiesas spriedumā. Tiesa (tostarp atsaucoties uz administratīvo tiesu atziņām, ka tiesai ir jāpārbauda, vai bija pamats anulēt ziņas par pieteicējas deklarēto dzīvesvietu brīdī, kad konkrētais administratīvais akts izdots) ir norādījusi, ka, tā kā prasība ir celta pēc pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas, minētā tiesvedība un tās iespējamais rezultāts nevar būt pamats izskatāmajā lietā pārsūdzētā lēmuma atzīšanai par prettiesisku. Tāpat nav pamata atzīt, ka pastāv šaubas situācijā, kad ir spēkā stājies tiesas spriedums, ar kuru /pers. B/ ir zaudējusi dzīvokļa lietošanas tiesības, kā rezultātā arī nevienai citai personai nevarēja rasties dzīvokļa lietošanas tiesības uz radniecības vai līgumisku attiecību pamata ar /pers. B/.

Pieteicēja nekādi nav atspēkojusi šos tiesas apsvērumus, vienīgi atkārtojusi savu iepriekš izteikto argumentu. Taču šādā veidā formulēti kasācijas sūdzības argumenti nevar būt kasācijas tiesvedības pamatā, jo kasatoram ir jānorāda, kā izpaužas tiesas sprieduma nepareizība. Tātad, ja reiz tiesa ir atbildējusi uz pieteicējas argumentu, tad pieteicējai savukārt ir jāsniedz pretargumenti šiem tiesas apsvērumiem.

[5] Kasācijas sūdzībā, atsaucoties uz Senāta judikatūru, norādīts uz pieteicējas bērnu tiesībām deklarēt dzīvesvietu strīdus adresē, jo tur dzīvo bērnu vecāks. Tomēr senatoru kolēģija vērš uzmanību, ka Senāta 2013.gada 28.novembra spriedumā lietā Nr. SKA-532/2013 (A420514111), uz kuru atsaucas pieteicēja, konstatējami no izskatāmās lietas atšķirīgi faktiskie apstākļi. Proti, minētajā lietā bērna vecāka dzīvesvieta konkrētajā dzīvesvietā bija deklarēta, pastāvot tiesiskam pamatam to darīt. Turpretī izskatāmajā lietā apgabaltiesa ir atzinusi, ka pieteicējas dzīvesvietas deklarēšanai strīdus adresē nav tiesiska pamata, līdz ar to nav pamata arī pieteicējas bērnu dzīvesvietas deklarēšanai šajā adresē.

[6] Pieteicēja kasācijas sūdzībā atkārtoti norāda uz to, ka, pieņemot lēmumu par deklarētās dzīvesvietas anulēšanu, ir jāņem vērā tas, vai persona faktiski dzīvo deklarētajā dzīvesvietā, un ka svarīgs nav vien rakstveidā noslēgts līgums, bet īres tiesisko attiecību faktiska esība, tāpat pieteicēja uzsver deklarētās dzīvesvietas nozīmību. Tomēr senatoru kolēģija konstatē, ka šiem argumentiem apgabaltiesa jau ir sniegusi savu novērtējumu, un pieteicēja kasācijas sūdzībā tos tikai atkārto, neargumentējot, kas norāda uz apgabaltiesas secinājumu kļūdainību.

Papildus senatoru kolēģija uzsver, ka faktiska telpu izmantošana bez tiesiska pamata nerada tiesības personai deklarēt dzīvesvietu (*Senāta 2015.gada 26.maija sprieduma lietā Nr. SKA-7/2015 (A42992209) 11.punkts*).

[7] Arī pieteicējas arguments par to, ka pārsūdzētais lēmums aizskar pieteicējas un viņas bērnu tiesības un ka pieteicēja šā lēmuma dēļ cieš zaudējumus, nenorāda uz apgabaltiesas sprieduma nepareizību. Ir paredzams, ka personai nelabvēlīgs administratīvais akts var radīt neērtības, tomēr tas pats par sevi nenozīmē, ka lēmums ir prettiesisks.

[8] Kasācijas sūdzībā vispārīgi norādīts, ka apgabaltiesa spriedumā nav novērtējusi administratīvā akta tiesiskumu, nav ievērojusi objektīvās izmeklēšanas principu un nav novērtējusi lietas būtiskos apstākļus. Tomēr pieteicēja nav norādījusi, kā konkrēti spriedumā šādi pārkāpumi izpaužas, un arī senatoru kolēģija to nekonstatē.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 338.panta otro daļu un 338.[1]panta otrās daļas 2.punktu, senatoru kolēģija

nolēma

Atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar /pers. A/ un /pers. B/ kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2021.gada 13.oktobra spriedumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senatore Dz. Amerika Senatore A. Kovaļevska Senatore I. Višķere